

สารบัญ

ภาค ๑ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของการเมืองการปกครอง

การบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายปกครองของประเทศในยุโรป ๑๕

บทที่ ๑ กฎหมายปกครองของกลุ่มฝรั่งเศส ๒๐

๑. กฎหมายปกครองฝรั่งเศส ๒๐

๑.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน : จากรวมอำนาจสู่กระจายอำนาจ ๒๐

๑.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง ๒๔

๒. กฎหมายปกครองเนเธอร์แลนด์ ๒๕

๒.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :

การกระจายอำนาจแบบปานกลาง ๓๐

๒.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง ๓๑

๓. กฎหมายปกครองเบลเยียม ๓๓

๓.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :

จากการรวมอำนาจถึงสหพันธรัฐ ๓๓

๓.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง ๓๕

๔. กฎหมายปกครองอิตาลี ๔๑

๔.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :

จากการรวมอำนาจถึงการกระจายอำนาจแบบกึ่งสหพันธ์ ๔๑

๔.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง ๔๔

๕. กฎหมายปกครองกรีซ ๔๖

๕.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน ๔๖

๕.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง ๕๐

บทที่ ๒ กฎหมายปกครองของกลุ่มเยอรมัน ๕๔

๑. กฎหมายปกครองเยอรมัน ๕๔

๑.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน ๕๔

๑๒ ● กฎหมายปกครองของประเทศในยุโรป

๑.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๕๖
๑.๓ ข้อความคิดว่าด้วย “สิทธิทางมหาชน”	๖๒
๒. กฎหมายปกครองออสเตรีย	๖๘
๒.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๖๘
๒.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๖๙
๓. กฎหมายปกครองสวิตเซอร์แลนด์	๗๐
๓.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :	
สหพันธรัฐที่เข้มข้นที่สุดในยุโรป	๗๐
๓.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง :	
จากการควบคุมทางการเมืองถึงการควบคุมโดยศาล	๗๒
๔. กฎหมายปกครองโปแลนด์	๗๓
๔.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :	
จากการรวมอำนาจแบบคอมมิวนิสต์ถึงการกระจายอำนาจ	
แบบประชาธิปไตย	๗๓
๔.๒ การกลับมาของระบบกฎหมายปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย	๗๕
บทที่ ๓ กฎหมายปกครองของกลุ่มกึ่งฝรั่งเศสกึ่งเยอรมัน	๗๖
๑. กฎหมายปกครองสเปน	๗๖
๑.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน :	
จากรวมอำนาจสู่การจัดตั้งประชาคมปกครองตนเอง	๗๖
๑.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๘๑
๒. กฎหมายปกครองโปรตุเกส	๘๓
๒.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๘๓
๒.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๘๔
๓. กฎหมายปกครองสวีเดน	๘๕
๓.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๘๕
๓.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๘๖
๔. กฎหมายปกครองฟินแลนด์	๘๗
๔.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๘๗
๔.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและศาลปกครอง	๘๘

บทที่ ๔ กฎหมายปกครองของกลุ่มอังกฤษ	๘๕
๑. กฎหมายปกครองอังกฤษ	๘๕
๑.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๘๕
๑.๒ พัฒนาการของกฎหมายปกครองและการควบคุมฝ่ายปกครอง โดยองค์กรตุลาการ	๘๐
๒. กฎหมายปกครองไอร์แลนด์	๘๔
๓. กฎหมายปกครองเดนมาร์ก	๘๕
๓.๑ พัฒนาการของการบริหารราชการแผ่นดิน	๘๕
๓.๒ พัฒนาการของระบบกฎหมายปกครองและองค์กรควบคุมฝ่ายปกครอง	๘๖
ภาค ๒ หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง	๑๐๑
บทที่ ๑ หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง.....	๑๐๒
๑. หลักไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ	๑๐๓
๑.๑ กฎหมายในฐานะเป็นฐานที่มาของอำนาจ	๑๐๓
๑.๒ เนื้อหาของกฎหมายที่เป็นฐานอำนาจ	๑๐๖
๒. หลักการกระทำทางปกครองต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย	๑๐๘
๒.๑ การกระทำทางปกครองต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่เป็นฐานอำนาจ	๑๐๘
๒.๑.๑ องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกระทำการ ในฐานะตนมีอำนาจกระทำการ	๑๐๕
๒.๑.๒ การกระทำขององค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เกิดจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่สมบูรณ์	๑๑๐
(๑) การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของมูลเหตุจูงใจ ของคำสั่งทางปกครองหรือกฎในระบบกฎหมายฝรั่งเศส	๑๑๐
(๒) การแบ่งแยกอำนาจผูกพันกับอำนาจดุลพินิจ ในระบบกฎหมายปกครองเยอรมัน	๑๑๒
(๓) การแบ่งแยกการละเมิดกฎหมายกับการกระทำ เกินอำนาจในระบบกฎหมายอิตาลี	๑๑๕
(๔) ระบบกฎหมายสเปน	๑๑๘
(๕) ระบบกฎหมายอังกฤษจากการกระทำเกินขอบอำนาจ (ultra vires) มาเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๑๕

๒.๑.๓ องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกระทำการโดยสอดคล้อง

กับวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้อำนาจ

๑๑๕

๒.๒ การกระทำทางปกครองต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นทั้งระบบ

๑๒๑

บทที่ ๒ หลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะและหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ.... ๑๒๓

๑. เนื้อหาของหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

และหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

๑๒๓

๑.๑ วัตถุประสงค์ของหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

และหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

๑๒๓

๑.๒ การแบ่งแยกระหว่างหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

กับหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

๑๒๕

๑.๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

กับหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

๑๒๕

๑.๒.๒ ความแตกต่างระหว่างหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

กับหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

๑๒๖

๑.๓ การใช้หลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

และหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจในเรื่องต่างๆ

๑๒๕

๑.๓.๑ การห้ามกฎหมายมีผลใช้ย้อนหลัง และการกำหนดให้กฎหมาย มีผลใช้ในอนาคต

๑๒๕

๑.๓.๒ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง

๑๓๐

๑.๓.๓ การกำหนดแนวปฏิบัติภายในฝ่ายปกครอง

๑๓๐

๑.๓.๔ การลดความไม่แน่นอนทางกฎหมายอันเกิดจากคำพิพากษา

๑๓๑

๑.๓.๕ ความรับผิดชอบโดยปราศจากความผิด

๑๓๑

๒. หลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะและหลักการคุ้มครอง

ความเชื่อถือไว้วางใจในระบบกฎหมายปกครองของประเทศในยุโรป

๑๓๑

๒.๑ กฎหมายปกครองกลุ่มประเทศที่เป็นต้นกำเนิดและพัฒนาหลักความมั่นคง

แห่งนิติฐานะและหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจอย่างเป็นระบบ

๑๓๒

๒.๑.๑ กฎหมายปกครองเยอรมัน

๑๓๒

(๑) การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ให้ประโยชน์

แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองและเป็นคำสั่งทางปกครอง

ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑๓๓

(๒) การยกเลิกคำสั่งทางปกครองที่ให้ประโยชน์

แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองและเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ๑๓๔

๒.๑.๒ กฎหมายปกครองเนเธอร์แลนด์ ๑๓๕

๒.๒ กฎหมายปกครองกลุ่มประเทศที่พัฒนาหลักความมั่นคง

แห่งนิติฐานะและหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

อย่างไม่เป็นระบบและใช้เชื่อมโยงกับหลักการอื่นๆ ๑๓๖

๒.๒.๑ กฎหมายปกครองฝรั่งเศส ๑๓๖

(๑) พัฒนาการของหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ

และหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจ

ในระบบกฎหมายปกครองฝรั่งเศส ๑๓๖

(๒) หลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะกับการลบเลือน

คำสั่งทางปกครองหรือกฎโดยฝ่ายปกครอง ๑๓๕

๒.๒.๒ กฎหมายปกครองอิตาลี ๑๔๓

๒.๒.๓ กฎหมายปกครองสเปน ๑๔๔

๒.๒.๔ กฎหมายปกครองโปแลนด์ ๑๔๖

๒.๒.๕ กฎหมายปกครองฟินแลนด์ ๑๔๗

๒.๓ กฎหมายปกครองกลุ่มประเทศที่ยอมรับหลักความมั่นคง

แห่งนิติฐานะและหลักการคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจน้อยที่สุด :

กฎหมายปกครองอังกฤษ ๑๔๘

๒.๓.๑ การใช้หลักการคุ้มครองความคาดหวังอันชอบธรรม

กับกฎเกณฑ์ทางสามัญยุติหรือกระบวนการพิจารณา ๑๔๘

๒.๓.๒ การใช้หลักการคุ้มครองความคาดหวังอันชอบธรรม

กับกฎเกณฑ์ทางสามัญยุติหรือทางเนื้อหา ๑๔๕

บทที่ ๓ หลักความพอสมควรแก่เหตุ ๑๕๔

๑. หลักความพอสมควรแก่เหตุในระบบกฎหมายของกลุ่มประเทศเยอรมัน

สวิตเซอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย ๑๕๕

๑.๑ ระบบกฎหมายเยอรมัน ๑๕๕

๑.๒ ระบบกฎหมายสวิตเซอร์แลนด์ ๑๕๗

๑.๓ ระบบกฎหมายเนเธอร์แลนด์ ๑๕๕

๑.๔ ระบบกฎหมายออสเตรีย ๑๕๕

๒. หลักความพอสมควรแก่เหตุในระบบกฎหมายของกลุ่มประเทศฝรั่งเศส

อิตาลี สเปน	๑๖๐
๒.๑ ระบบกฎหมายฝรั่งเศส	๑๖๐
๒.๒ ระบบกฎหมายอิตาลี	๑๖๖
๒.๓ ระบบกฎหมายสเปน	๑๖๗
๓. หลักความพอสมควรแก่เหตุในระบบกฎหมายของกลุ่มประเทศอังกฤษ	๑๖๘
๓.๑ ระบบกฎหมายสหราชอาณาจักร	๑๖๘
๓.๒ ระบบกฎหมายไอร์แลนด์	๑๖๘

ภาค ๓ คดีเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมาย ๑๗๓

บทที่ ๑ คดีเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในรูปแบบฝรั่งเศส ๑๗๔

๑. คำฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายหรือที่เรียกว่า	
“Recours pour excès de pouvoir” ในระบบกฎหมายฝรั่งเศส	๑๗๔
๑.๑ พัฒนาการของคำฟ้องแบบ Recours pour excès de pouvoir	๑๗๕
๑.๒ เงื่อนไขการรับคำฟ้อง	๑๗๖
๑.๓ การฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมาย	
ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายต้องถูกละการบังคับ	๑๗๘
๑.๔ เหตุที่ศาลปกครองใช้ในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมาย	๑๘๑
๑.๕ อำนาจของศาลในการพิพากษา	๑๘๖
๒. คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมายปกครอง	
ของประเทศที่รับอิทธิพลมาจากระบบกฎหมายฝรั่งเศส	๑๘๐
๒.๑ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมายเบลเยียม	๑๘๐
๒.๒ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมายกรีซ	๑๘๒
๒.๓ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมายอิตาลี	๑๘๔
๒.๔ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมาย	
เนเธอร์แลนด์	๑๘๖
๒.๕ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในระบบกฎหมาย	
สวีเดน	๑๘๘

บทที่ ๒ คดีเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือขอให้สั่งให้ฝ่ายปกครอง

ออกคำสั่งทางปกครองในรูปแบบเยอรมัน ๒๐๑

๑. คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง

ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายเยอรมัน ๒๐๒

 ๑.๑ ผู้มีสิทธิฟ้องคดี ๒๐๓

 ๑.๒ การฟ้องไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองต้องถูกละการบังคับ ๒๐๔

 ๑.๓ อำนาจของศาลปกครองในการพิพากษา ๒๐๖

๒. คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง

ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายปกครอง
 ของประเทศที่รับอิทธิพลมาจากเยอรมัน ๒๑๐

 ๒.๑ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง
 ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายออสเตรีย ๒๑๐

 ๒.๒ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง
 ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายสเปน ๒๑๓

 ๒.๓ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง
 ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายโปรตุเกส ๒๑๓

 ๒.๔ คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองและคดีฟ้องกรณีฝ่ายปกครอง
 ละเลยหน้าที่ไม่ออกคำสั่งทางปกครองในระบบกฎหมายโปแลนด์ ๒๑๕

บทที่ ๓ คดีเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎหมายในรูปแบบอังกฤษ ๒๒๑

๑. คดีฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

ของการกระทำทางปกครองในระบบกฎหมายอังกฤษ ๒๒๑

 ๑.๑ หมายหรือคำสั่ง – อำนาจของศาลในการพิพากษาคดี ๒๒๓

 ๑.๒ เงื่อนไขการฟ้องคดี ๒๒๕

 ๑.๓ เหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ๒๒๖

๒. คดีฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

ของการกระทำทางปกครองในระบบกฎหมายไอร์แลนด์ ๒๒๕

สรุป ๒๓๒

บรรณานุกรม ๒๓๕